

**LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR.
VIII-1183 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto Įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Teikiamo Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 9 straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas (toliau – projektas) parengtas siekiant paskatinti gamintojus ir importuotojus vykdyti gaminių pripildytos pakuotės apskaitą, rūpintis pakuotės atliekų sutvarkymu.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą inicijuoja ir parengė Lietuvos Respublikos Seimo narys V. Gailius

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu Mokesčio už aplinkos teršimą įstatyme nėra numatytų konkrečių ekonominių instrumentų skatinančių gamintojus ir importuotojus vykdyti gaminių pripildytos pakuotės apskaitos. Įstatyme nustatytas tik didesnio tarifo mokestį už nuslėptą apmokestinamosios pakuotės kiekį detalčiau jo nereglamentuojant.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Projekte aiškiai reglamentuojama, kad nuslėptas gaminių pripildytos pakuotės kiekis – mokesčio mokėtojo teiktoje deklaracijoje nedeklaruotas apmokestinamosios pakuotės kiekis. Šiuo atveju didesnio tarifo mokestis apskaičiuojamas nuslėptą gaminių pripildytos pakuotės kiekį dauginanti iš tarifo nurodyto šio Įstatymo 4 priedėlyje, ir koeficiento 2. Toks didesnio tarifo mokesčio skaičiavimas taikomas kai mokesčio mokėtojas vykdė Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka gaminių pripildytos apmokestinamosios pakuotės apskaitą.

Kitu atveju, kai mokesčio mokėtojas nevykdė Vyriausybės ar jos įgaliotų institucijų nustatyta tvarka gaminių pripildytos apmokestinamosios pakuotės apskaitos ir (ar) nepateikė apmokestinamosios pakuotės apskaitos dokumentų kontroliuojančiam pareigūnui ir neteikė deklaracijos, mokesčio mokėtojas moka 10000 eurų dydžio mokestį už aplinkos teršimą pakuotės atliekomis arba didesnio tarifo mokestį už aplinkos teršimą pakuotės atliekomis, kuris apskaičiuojamas dauginant mokesčio mokėtojo per tikrinamąjį mokestinį laikotarpį gautas pajamas už Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiektus gaminius (prekes ir produkciją) iš koeficiento 0,02.

Įvertinus 2014 – 2015 metų įmonių, kurios įveža į Lietuvą įvairias prekes ir produkciją, nustatyta, kad vidutinė metinė įmonės apyvarta yra 370000 eurų. Taip pat nustatyta, kad, remiantis 2013 metų duomenimis, gamintojai ir importuotojai, kurių apyvartos 7000000 – 10000000 eurų, nepritaikius lengvatų būtų sumokėję vidutiniškai po 10000 eurų mokesčių už aplinkos teršimą pakuotės atliekomis. Įvertinus vidutinę importuotojo apyvartą ir minėtą sumokėtiną mokestį, buvo parinktas didesnio tarifo mokesčio koeficientas 0,02, kurį pritaikius vidutinės metinės apyvartos įmonei, mokestis didesniu tarifu būtų 7400 eurų ($370000 \times 0,02$).

Projekte numatyta, kad mokesčio mokėtojas pats gali pasirinkti kurią baudą mokės. Daugumai įmonių naudingiau bus rinktis didesnio tarifo mokestį taikant koeficientą 0,02. Nustatyti didesnio tarifo mokesčiai, kaip naujas ekonominis instrumentas, skatins absoliučią daugumą įmonių vykdyti gaminių pripildytos pakuotės apskaitą. Palengvės kontroliuojančių pareigūnų darbas, nes mokesčio mokėtojas bus suinteresuotas vykdyti apskaitą, pateikti visus dokumentus įrodančius įmonės prekių ir produkcijos apyvartos dydį (Pvz. Metinė pelno mokesčio deklaracija). Apskaitos vykdymas, skatins įmones rūpintis apskaitytos pakuotės atliekų tvarkymu.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Poveikis atitinkamai sričiai (aplinkai): Poveikis atitinkamai sričiai būtų teigiamas. Neigiamas poveikis atitinkamai sričiai nenumatomas. Nenumatoma teisinių reguliavimo, gamintojai ir importuotojai nebūtų motyvuojami apskaityti ir tvarkyti Lietuvos vidaus rinkai tiekiamos gaminių pripildytos pakuotės.

Poveikis valstybės finansams: Neigiamo poveikio valstybės finansams nenumatoma.

Poveikis administracinei naštai: Didesnio tarifo mokesčio įvedimas neturės poveikio administracinės naštos pokyčiui, nes šiuo mokesčiu gamintojai ir importuotojai skatinami vykdyti gaminių pripildytos apmokestinamosios pakuotės apskaitą, kuri jiems yra privaloma jau nuo 2003 metų.

6. Kokią įtaką priimtas Įstatymo projektas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymo projektas kriminogeninei situacijai ir korupcijai poveikio neturės. Neigiamų pasekmių nenumatoma.

7. Kaip Įstatymo projekto įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projekto įgyvendinimas nepablogins verslo sąlygų. Nustačius didesnio tarifo mokesčių už aplinkos teršimą pakuotės atliekomis kai mokesčio mokėtojas nevykdė gaminių pripildytos pakuotės apskaitos, juo bus apmokestinami tik tie gamintojai ir importuotojai, kurie nevykdo teisės aktais nustatytos gaminių pripildytos pakuotės apskaitos. Nauju mokesčio tarifu neapmokestinami tie gamintojai ir importuotojai, kurie vykdo gaminių pripildytos pakuotės apskaitą.

8. Įstatymo projekto inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus Įstatymo projektą taip pat reikės keisti Lietuvos Respublikos aplinkos ir finansų ministrų 2008 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. D1-370/1K-230 „Mokesčio už aplinkos teršimą apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašų patvirtinimo“ patvirtintą Mokesčio už aplinkos teršimą pakuotės atliekomis apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašą.

9. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projektu nėra nustatomos naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai.

10. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruoja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis bei atitinka Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Lietuvos Respublikos aplinkos ir finansų ministrų 2008 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. D1-370/1K-230 „Mokesčio už aplinkos teršimą apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašų patvirtinimo“ patvirtintą Mokesčio už aplinkos teršimą pakuotės atliekomis apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašą turėtų pakeisti Aplinkos ministerija kartu su Finansų ministerija. Įgyvendinamasis teisės aktas turėtų būti priimtas per 6 mėnesių laikotarpį skaičiuojant nuo įstatymo įsigaliojimo dienos.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks Įstatymo projektui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymo projektas derinamas su interesuotomis institucijomis ir visuomeninėmis organizacijomis paskelbiant juos TAIS (teisės aktų informacinėje sistemoje).

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Aplinkosauginiai mokesčiai, finansinės priemonės.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia

Seimo narys

Vitalijus Gailius